

POSTUPCI PODRŠKE ZA UČENIKE S OŠTEĆENJEM VIDA

1. POSTUPCI PODRŠKE U NASTAVNIM METODAMA:

GOVORENJE:

- Popratni verbalni opisi u primjeni vizualizacije
- Češća provjera razumijevanja slušanog, gledanog
- Poticajna pitanja usmjerenog tipa

ČITANJE:

- Glasno čitanje učitelja pri zapisivanju na ploču

PISANJE:

- Uporaba velikih natpisa, povećanih razmaka između riječi i redaka
- Uporaba velikih, jednostavnih i podebljanih slova
- Učenje Brailleovog pisma
- Jednostavni slikovni prikazi, usmjereni na bitno, bez detalja
- Kontrastna pozadina
- Motivirajući predmeti i igračke
- Papir s debljim crtama za pisanje/širi prostor za pisanje
- Specifična sredstva i pomagala
- Snimljena predavanja za ponavljanje i učenje ako postoje veće teškoće
- Snimljene verzije udžbenika ili lektira
- Nastavna sredstva i pomagala za slijepe
- Reljefne slike, skice i sheme
- Karte, skice i sheme primjerene veličine i kontrasta
- Uporaba pisaljke s dobrim otiskom
- Tekst s podebljanim (bold) ili istaknutim slovima (marker) i brojkama
- Tekstovi pisani fontom slova Jaeger 8
- Tekstovi na brajici

2. POSTUPCI PRILAGODBE U POSTAVLJANJU ZAHTJEVA:

SAMOSTALNOST:

- Izvođenje rada po napatku učenika (skiciranje, crtanje, pisanje i sl.) po potrebi
- Dodavanje pribora, sredstava rada učeniku po potrebi

VRIJEME:

- Produljeno vrijeme za rješavanje zadatka

VJEŽBANJE I PONAVLJANJE:

- Vježbanje i ponavljanje s istim predmetima

AKTIVNOST:

- Provođenje vježba prostorne orijentacije
- Jednostavno uređen i ne pretrpan prostor
- Odlaganje i držanje pribora na istom, dostupnom mjestu
- Obavijest o promjeni predmeta i osoba u prostoru
- Sjedenje učenika tako da najbolje vidi na ploču

PRILAGODBE U PROSTORU:

- Briga o refleksiji svjetla na učenika i radnu površinu
- Upoznavanje s rasporedom prostorija u školi
- Poticanje emocionalno-socijalnih odnosa
- Primjena verbalne pohvale, ohrabivanja
- Sjedenje s vršnjakom bez teškoća i primanje pomoći
- Što manje javno upozoravati učenika na pogreške
- Ne dopustiti zadirkivanje vršnjaka
- Uključivanje učenika u sve aktivnosti na njemu dostižan način

3. POSTUPCI PODRŠKE U NAČINIMA PROVOĐENJA

PROVJERE:

NAČIN PROVOĐENJA PROVJERE

- Sustavno praćenje rada/napretka učenika, ispitivanje ili testiranje učenika
- Najava što i kad treba odgovarati
- Uvažiti postupak prilagodbe primijenjene u poučavanju

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POSTUPCI PODRŠKE ZA UČENIKE S OŠTEĆENJEM SLUHA

1. POSTUPCI PODRŠKE U SADRŽAJNIM ELEMENTIMA UČENJA:

- Isticanje bitnog na razne načine (ključni dijelovi, pravila, definicije)

- Vidno predočavanje ključnih činjenica
- Lingvističko i semantičko pojednostavljivanje
- Planiranje slijeda pomoću slika, pitanja, rečenica
- Vizualizacija sadržaja pomoću shema, kognitivnih mapa
- Raščlanjivanje sadržaja na manje cjeline

2. POSTUPCI PODRŠKE U NASTAVNIM METODAMA: GOVORENJE:

- Primjerena glasnoća, tempo i izražajnost govora učitelja
- Učiteljevo govorenje licem u lice, uz izražajnu mimiku i gestu
- Preciznost, kratkoća davanja uputa, provjera razumijevanja
- Jednostavne, kratke rečenice, s učeniku razumljivim riječima
- Poticanje cjelovitog izražavanja (ne govoriti umjesto učenika)
- Vrednovanje sadržaja govorenja učenika, manje pravilnosti izgovorenog
- Poticanje učenikova govorenja dodatnim i pomoćnim pitanjima
- Češća provjera razumijevanja slušanog, gledanog

ČITANJE:

- Čitanje kraćih jednostavnih tekstova, uz provjeru razumijevanja
- Čitanje po kraćim cjelinama (odlomak, dio lektire)

PISANJE:

- Označavanje dijelova na ploči koje učenik treba prepisati
- Planiranje pismenog odgovaranja na usmena pitanja
- Pisane upute pridružene usmenim uputama pri provjeravanju
- Poticanje pisanja sa zadanim odrednicama (slike, pitanja)
- Omogućiti pisanje po modelu ili vođeni sastavak
- Česta primjena demonstracije i praktičnog rada
- Motivirajući predmeti i igračke
- Specifična sredstva i pomagala
- Pisane kopije predavanja
- Tekstovi s označenim ključnim dijelovima
- Tekstovi s istaknutim naslovima i podnaslovima
- Sažetak za samostalno učenje

3. POSTUPCI PRILAGODBE U POSTAVLJANJU ZAHTJEVA:

SAMOSTALNOST:

- Pružanje modela rada (zadaci, praktičan rad)

VRIJEME:

- Produljeno vrijeme za rješavanje zadatka

NAČIN RADA (količina, težina, razumljivost i preglednost zadatka):

- Provjeriti razumijevanje upute i zadatka
- Zadaci za dopunjavanje ili zaokruživanje točnih odgovora
- Primjena zadataka s manje pisanja (slike, sheme, umne mape)

VJEŽBANJE I PONAVLJANJE:

- Višekratno vježbanje i ponavljanje manjih cjelina

AKTIVNOST:

- Analitički plan rada – redoslijed, trajanje aktivnosti
- Sjedenje učenika u blizini učitelja

PRILAGODBE U PROSTORU:

- Izbjegavanje izvora buke
- Poticanje emocionalno-socijalnih odnosa
- Primjena verbalne pohvale, ohrabivanja
- Sjedenje s vršnjakom bez teškoća i primanje pomoći
- Što manje javno upozoravati učenika na pogreške
- Ne dopustiti zadirkivanje vršnjaka
- Uključivanje učenika u sve aktivnosti na njemu dostižan način

4. POSTUPCI PODRŠKE U NAČINIMA PROVOĐENJA PROVJERE:

NAČIN PROVOĐENJA PROVJERE

- Sustavno praćenje rada/napretka učenika, ispitivanje ili testiranje učenika
- Najava što i kad treba odgovarati
- Više vrednovati sadržaj, ne gramatičke pogreške ili rukopis
- Pomoć u uočavanju pogrešaka tijekom rada
- Uvažiti postupak prilagodbe primijenjene u poučavanju

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POSTUPCI PODRŠKE ZA UČENIKE S MOTORIČKIM POREMEĆAJIMA

1. POSTUPCI PODRŠKE U NASTAVNIM METODAMA:

PISANJE:

- Pisanje druge osobe po diktatu učenika
- Dopustiti pisanje velikim tiskanim slovima
- Motivirajući predmeti i igračke
- Papir s debljim crtama za pisanje/širi prostor za pisanje
- Pokazivači za praćenje čitanja
- Specifična sredstva i pomagala
- Snimljena predavanja za ponavljanje i učenje ako postoje veće teškoće
- Snimljene verzije udžbenika ili lektira
- Pisane kopije predavanja
- Uporaba pisaljke s dobrim otiskom
- Uporaba kalkulatora
- Uporaba računala za pisanje ako je rukopis vrlo nečitak/nemogućnost pisanja olovkom
- Dodatni papir za izračunavanje s jače označenim crtama i kvadratima
- Papir učvršćen za stol
- Pomagalo za držanje i listanje knjige
- Upotreba mat papira za pisanje umjesto sjajnoga bijelog
- Širi prostor za pisanje na uvećanom formatu papira

2. POSTUPCI PRILAGODBE U POSTAVLJANJU ZAHTJEVA:

SAMOSTALNOST:

- Čitanje teksta, zadataka druge osobe umjesto učenika s izrazitim teškoćama
- Izvođenje rada po naputku učenika (skiciranje, crtanje, pisanje i sl.) po potrebi
- Dodavanje pribora, sredstava rada učeniku po potrebi

VRIJEME:

- Produljeno vrijeme za rješavanje zadatka

NAČIN RADA (količina, težina, razumljivost i preglednost zadatka):

- Usmjeravanje na preglednost i čitkost napisanog
- Smanjeni broj zadataka za samostalan rad
- Zadaci za dopunjavanje ili zaokruživanje točnih odgovora
- Primjena zadataka s manje pisanja (slike, sheme, umne mape)

AKTIVNOST:

- Jednostavno uređen i ne pretrpan prostor
- Odlaganje i držanje pribora na istom, dostupnom mjestu

PRILAGODBE U PROSTORU:

- Briga o refleksiji svjetla na učenika i radnu površinu
- Izbjegavanje izvora buke
- Smještaj u učionicu u prizemlju
- Namještenost prostora za nesmetano kretanje
- Osigurati posebnu sjedalicu i poseban stol
- Poticanje emocionalno-socijalnih odnosa
- Primjena verbalne pohvale, ohrabivanja
- Sjedenje s vršnjakom bez teškoća i primanje pomoći
- Što manje javno upozoravati učenika na pogreške
- Ne dopustiti zadirkivanje vršnjaka
- Uključivanje učenika u sve aktivnosti na njemu dostižan način
- Unaprijed jasno odrediti posljedice određenog ponašanja
- Poučavati kompenzirajućem, primjerenijem ponašanjem

3. POSTUPCI PODRŠKE U NAČINIMA PROVOĐENJA PROVJERE:

NAČIN PROVOĐENJA PROVJERE

- Sustavno praćenje rada/napretka učenika, ispitivanje ili testiranje učenika
- Provjera sadržaja po manjim cjelinama
- Bez podcrtavanja pogrešaka u radu
- Više vrednovati sadržaj, ne gramatičke pogreške ili rukopis
- Ne vrednovati preciznost praktičnog rada
- Uvažiti postupak prilagodbe primijenjene u poučavanju

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POSTUPCI PODRŠKE ZA UČENIKE S JEZIČNIM POREMEĆAJIMA

1. POSTUPCI PODRŠKE U SADRŽAJNIM ELEMENTIMA UČENJA:

- Isticanje bitnog na razne načine (ključni dijelovi, pravila, definicije)
- Vidno predočavanje ključnih činjenica
- Sažimanje sadržaja za poučavanje i učenje
- Lingvističko i semantičko pojednostavljivanje
- Vizualizacija sadržaja pomoću shema, kognitivnih mapa
- Raščlanjivanje sadržaja na manje cjeline

2. POSTUPCI PODRŠKE U NASTAVNIM METODAMA:

GOVORENJE:

- Primjerena glasnoća, tempo i izražajnost govora učitelja
- Preciznost, kratkoća davanja uputa, provjera razumijevanja
- Jednostavne, kratke rečenice, s učeniku razumljivim riječima
- Poticanje cjelovitog izražavanja (ne govoriti umjesto učenika)
- Vrednovanje sadržaja govorenja učenika, manje pravilnosti izgovorenog
- Češća provjera razumijevanja slušanog, gledanog

ČITANJE:

- Čitanje kraćih jednostavnih tekstova, uz provjeru razumijevanja
- Čitanje po kraćim cjelinama (odlomak, dio lektire)

PISANJE:

- Poticanje pisanja sa zadanim odrednicama (slike, pitanja)
- Omogućiti pisanje po modelu ili vođeni sastavak
- Uporaba velikih, jednostavnih i podebljanih slova
- Česta primjena demonstracije i praktičnog rada
- Motivirajući predmeti i igračke
- Snimljena predavanja za ponavljanje i učenje ako postoje veće teškoće
- Uporaba računala za pisanje ako je rukopis vrlo nečitak/nemogućnost pisanja olovkom
- Građa lagana za čitanje (ili tekstovi podijeljeni na odlomke)
- Tekstovi s označenim ključnim dijelovima
- Tekstovi s brojčano označenim ili razdvojenim odlomcima
- Tekstovi s istaknutim naslovima i podnaslovima
- Tekst s podebljanim (bold) ili istaknutim slovima (marker) i brojkama
- Tekstovi pisani fontom slova pt 12-14
- Tekstovi s većim razmacima između riječi i redaka
- Tekstovi s rečenicama odvojenim dvostrukim razmakom
- Tekstovi bez kosih slova, podcrtanih naslova ili nizova riječi
- Tekstovi poravnati s lijeve strane
- Sažetak za samostalno učenje
- Upotreba mat papira za pisanje umjesto sjajnoga bijelog

3. POSTUPCI PRILAGODBE U POSTAVLJANJU ZAHTJEVA:

SAMOSTALNOST:

- Čitanje teksta, zadataka druge osobe umjesto učenika s izrazitim teškoćama

VRIJEME:

- Produljeno vrijeme za rješavanje zadatka

NAČIN RADA (količina, težina, razumljivost i preglednost zadatka):

- Dati individualne, usmene upute za rješavanje pismenog zadatka
- Provjeriti razumijevanje upute i zadatka

- Usmjeravanje na preglednost i čitkost napisanog
- Smanjeni broj zadataka za samostalan rad
- Zadaci za dopunjavanje ili zaokruživanje točnih odgovora
- Zadaci s jasnom strukturom i određenim redoslijedom obavljanja zadataka
- Raščlanjivanje rješavanja pismenih zadataka po fazama (koracima) primjena zadataka s manje pisanja (slike, sheme, umne mape)
- Raščlanjivanje složenih zadataka na jednostavnije

VJEŽBANJE I PONAVLJANJE:

- Višekratno vježbanje i ponavljanje manjih cjelina

PRILAGODBE U PROSTORU:

- Poticanje emocionalno-socijalnih odnosa
- Primjena verbalne pohvale, ohrabrivanja
- Sjedenje s vršnjakom bez teškoća i primanje pomoći
- Što manje javno upozoravati učenika na pogreške
- Ne dopustiti zadirkivanje vršnjaka
- Uključivanje učenika u sve aktivnosti na njemu dostižan način

4. POSTUPCI PODRŠKE U NAČINIMA PROVOĐENJA PROVJERE:

NAČIN PROVOĐENJA PROVJERE

- Sustavno praćenje rada/napretka učenika, ispitivanje ili testiranje učenika
- Češće usmene provjere
- Usmena odgovaranja na napisana pitanja (jače izražene teškoće)
- Najava što i kad treba odgovarati
- Više vrednovati sadržaj, ne gramatičke pogreške ili rukopis
- Uvažiti postupak prilagodbe primijenjene u poučavanju

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POSTUPCI PODRŠKE ZA UČENIKE S DISLEKSIJOM

1. POSTUPCI PODRŠKE U SADRŽAJNIM ELEMENTIMA UČENJA:

- Isticanje bitnog na razne načine (ključni dijelovi, pravila, definicije)
- Vidno predočavanje ključnih činjenica
- Sažimanje sadržaja za poučavanje i učenje
- Lingvističko i semantičko pojednostavljivanje
- Vizualizacija sadržaja pomoću shema, kognitivnih mapa

2. POSTUPCI PODRŠKE U NASTAVNIM METODAMA:

GOVORENJE:

- Primjerena glasnoća, tempo i izražajnost govora učitelja
- Preciznost, kratkoća davanja uputa, provjera razumijevanja

ČITANJE:

- Čitanje kraćih jednostavnih tekstova, uz provjeru razumijevanja
- Čitanje po kraćim cjelinama (odlomak, dio lektire)

PISANJE:

- Označavanje dijelova na ploči koje učenik treba prepisati
- Usmjeravanje na pisanje svake rečenice u novi redak
- Uporaba velikih natpisa, povećanih razmaka između riječi i redaka
- Uporaba velikih, jednostavnih i podebljanih slova
- Česta primjena demonstracije i praktičnog rada
- Jednostavni slikovni prikazi, usmjereni na bitno, bez detalja
- Motivirajući predmeti i igračke
- Snimljena predavanja za ponavljanje i učenje ako postoje veće teškoće
- Snimljene verzije udžbenika ili lektira
- Uporaba računala za pisanje ako je rukopis vrlo nečitak/nemogućnost pisanja olovkom
- Građa lagana za čitanje (ili tekstovi podijeljeni na odlomke)
- Tekstovi s označenim ključnim dijelovima
- Tekstovi s brojčano označenim ili razdvojenim odlomcima
- Tekstovi s istaknutim naslovima i podnaslovima
- Tekst s podebljanim (bold) ili istaknutim slovima (marker) i brojkama
- Tekstovi pisani fontom slova pt 12-14
- Tekstovi s većim razmacima između riječi i redaka
- Tekstovi s rečenicama odvojenim dvostrukim razmakom
- Tekstovi bez kosih slova, podcrtanih naslova ili nizova riječi

- Tekstovi poravnati s lijeve strane
- Sažetak za samostalno učenje
- Upotreba mat papira za pisanje umjesto sjajnoga bijelog

3. POSTUPCI PRILAGODBE U POSTAVLJANJU ZAHTJEVA: SAMOSTALNOST:

- Čitanje teksta, zadataka druge osobe umjesto učenika s izrazitim teškoćama

VRIJEME:

- Produljeno vrijeme za rješavanje zadatka

NAČIN RADA (količina, težina, razumljivost i preglednost zadatka):

- Dati individualne, usmene upute za rješavanje pismenog zadatka
- Provjeriti razumijevanje upute i zadatka
- Usmjeravanje na preglednost i čitkost napisanog
- Smanjeni broj zadataka za samostalan rad
- Zadaci za dopunjavanje ili zaokruživanje točnih odgovora
- Raščlanjivanje rješavanja pismenih zadataka po fazama (koracima)
- Primjena zadataka s manje pisanja (slike, sheme, umne mape)
- Izmjena zadataka po načelu lakši-teži-lakši
- Raščlanjivanje složenih zadataka na jednostavnije

AKTIVNOST:

- Provođenje vježba prostorne orijentacije
- Sjedenje učenika tako da najbolje vidi na ploču
- Sjedenje učenika u blizini učitelja

PRILAGODBE U PROSTORU:

- Isticanje obavijesti na vidnom mjestu u razredu
- Poticanje emocionalno-socijalnih odnosa
- Primjena verbalne pohvale, ohrabivanja
- Sjedenje s vršnjakom bez teškoća i primanje pomoći
- Što manje javno upozoravati učenika na pogreške
- Ne dopustiti zadirkivanje vršnjaka
- Uključivanje učenika u sve aktivnosti na njemu dostižan način

4. POSTUPCI PODRŠKE U NAČINIMA PROVOĐENJA PROVJERE:

NAČIN PROVOĐENJA PROVJERE

- Sustavno praćenje rada/napretka učenika, ispitivanje ili testiranje učenika
- Češća provjera ispravnosti uratka, a manjim brojem zadataka
- Češće usmene provjere
- Usmena odgovaranja na napisana pitanja (jače izražene teškoće)
- Bez podcrtavanja pogrešaka u radu
- Najava što i kad treba odgovarati
- Zadati učenje unaprijed za sadržaje koji će se provjeravati
- Pomoć u uočavanju pogrešaka tijekom rada
- Uvažiti postupak prilagodbe primijenjene u poučavanju

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POSTUPCI PODRŠKE ZA UČENIKE S **DISGRAFIJOM**

1. POSTUPCI PODRŠKE U SADRŽAJNIM ELEMENTIMA UČENJA:

- Isticanje bitnog na razne načine (ključni dijelovi, pravila, definicije)
- Lingvističko i semantičko pojednostavljivanje

2. POSTUPCI PODRŠKE U NASTAVNIM METODAMA: GOVORENJE:

PISANJE:

- Označavanje dijelova na ploči koje učenik treba prepisati
- Dogovor o uporabi određenih kratica
- Omogućiti pisanje po modelu ili vođeni sastavak
- Dopustiti pisanje velikim tiskanim slovima
- Uporaba velikih natpisa, povećanih razmaka između riječi i redaka
- Uporaba velikih, jednostavnih i podebljanih slova
- Česta primjena demonstracije i praktičnog rada

- Jednostavni slikovni prikazi, usmjereni na bitno, bez detalja
- Motivirajući predmeti i igračke
- Snimljena predavanja za ponavljanje i učenje ako postoje veće teškoće
- Uporaba računala za pisanje ako je rukopis vrlo nečitak/nemogućnost pisanja olovkom
- Tekstovi s označenim ključnim dijelovima
- Tekstovi s brojčano označenim ili razdvojenim odlomcima
- Tekst s podebljanim (bold) ili istaknutim slovima (marker) i brojkama
- Tekstovi pisani fontom slova pt 12-14
- Tekstovi s većim razmacima između riječi i redaka
- Tekstovi s rečenicama odvojenim dvostrukim razmakom
- Tekstovi bez kosih slova, ppcodcertanih naslova ili nizova riječi
- Tekstovi poravnati s lijeve strane
- Upotreba mat papira za pisanje umjesto sjajnoga bijelog

3. POSTUPCI PRILAGODBE U POSTAVLJANJU ZAHTJEVA:

SAMOSTALNOST:

- Čitanje teksta, zadataka druge osobe umjesto učenika s izrazitim teškoćama

VRIJEME:

- Produljeno vrijeme za rješavanje zadatka

NAČIN RADA (količina, težina, razumljivost i preglednost zadatka):

- Usmjeravanje na preglednost i čitkost napisanog
- Smanjeni broj zadataka za samostalan rad
- Zadaci za dopunjavanje ili zaokruživanje točnih odgovora
- Raščlanjivanje rješavanja pismenih zadataka po fazama (koracima)
- Primjena zadataka s manje pisanja (slike, sheme, umne mape)
- Raščlanjivanje složenih zadataka na jednostavnije

AKTIVNOST:

- Provođenje vježba prostorne orijentacije
- Sjedenje učenika tako da najbolje vidi na ploču
- Sjedenje učenika u blizini učitelja

PRILAGODBE U PROSTORU:

- Isticanje obavijesti na vidnom mjestu u razredu
- Poticanje emocionalno-socijalnih odnosa
- Primjena verbalne pohvale, ohrabrivanja
- Sjedenje s vršnjakom bez teškoća i primanje pomoći
- Što manje javno upozoravati učenika na pogreške
- Ne dopustiti zadirkivanje vršnjaka
- Uključivanje učenika u sve aktivnosti na njemu dostižan način

4. POSTUPCI PODRŠKE U NAČINIMA PROVOĐENJA PROVJERE:

NAČIN PROVOĐENJA PROVJERE

- Sustavno praćenje rada/napretka učenika, ispitivanje ili testiranje učenika
- Češće usmene provjere
- Usmena odgovaranja na napisana pitanja (jače izražene teškoće)
- Bez podcrtavanja pogrešaka u radu
- Najava što i kad treba odgovarati
- Više vrednovati sadržaj, ne gramatičke pogreške ili rukopis
- Uvažiti postupak prilagodbe primijenjene u poučavanju

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POSTUPCI PODRŠKE ZA UČENIKE S **DISKALKULIJOM**

1. POSTUPCI PODRŠKE U SADRŽAJNIM ELEMENTIMA UČENJA:

- Isticanje bitnog na razne načine (ključni dijelovi, pravila, definicije)

2. POSTUPCI PODRŠKE U NASTAVNIM METODAMA:

PISANJE:

- Uporaba velikih, jednostavnih i podebljanih slova
- Jednostavni slikovni prikazi, usmjereni na bitno, bez detalja
- Motivirajući predmeti i igračke
- Snimljena predavanja za ponavljanje i učenje ako postoje veće teškoće
- Uporaba kalkulatora

- Uporaba računala za pisanje ako je rukopis vrlo nečitak/nemogućnost pisanja olovkom
- Dodatni papir za izračunavanje s jače označenim crtama i kvadratima
- Uporaba tablica/formula/postupaka za izračunavanje
- Tekst s podebljanim (bold) ili istaknutim slovima (marker) i brojkama

3. POSTUPCI PRILAGODBE U POSTAVLJANJU ZAHTJEVA:

SAMOSTALNOST:

- Čitanje teksta, zadataka druge osobe umjesto učenika s izrazitim teškoćama

VRIJEME:

- Produljeno vrijeme za rješavanje zadatka

NAČIN RADA (količina, težina, razumljivost i preglednost zadatka):

- Usmjerenje na preglednost i čitkost napisanog
- Smanjeni broj zadataka za samostalan rad
- Jasno odvojeni zadaci s različitim računskim operacijama
- Raščlanjivanje složenih zadataka na jednostavnije

AKTIVNOST:

- Provođenje vježba prostorne orijentacije
- Sjedenje učenika tako da najbolje vidi na ploču
- Sjedenje učenika u blizini učitelja

PRILAGODBE U PROSTORU:

- Isticanje obavijesti na vidnom mjestu u razredu
- Poticanje emocionalno-socijalnih odnosa
- Primjena verbalne pohvale, ohrabrivanja
- Sjedenje s vršnjakom bez teškoća i primanje pomoći
- Što manje javno upozoravati učenika na pogreške
- Ne dopustiti zadirkivanje vršnjaka
- Uključivanje učenika u sve aktivnosti na njemu dostižan način

4. POSTUPCI PODRŠKE U NAČINIMA PROVOĐENJA

PROVJERE:

NAČIN PROVOĐENJA PROVJERE

- Sustavno praćenje rada/napretka učenika, ispitivanje ili testiranje učenika
- Najava što i kad treba odgovarati
- Uvažiti postupak prilagodbe primijenjene u poučavanju

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POSTUPCI PODRŠKE ZA UČENIKE S AUTISTIČNIM POREMEĆAJIMA

1. POSTUPCI PODRŠKE U SADRŽAJNIM ELEMENTIMA UČENJA:

- Smanjivanje količine novih pojmova i činjenica
- Raščlanjivanje složenih pojmova i obrada po sastavnicama
- Stupnjevito perceptivno potkrepljenje istog sadržaja
- Vidno predočavanje ključnih činjenica
- Sažimanje sadržaja za poučavanje i učenje
- Smanjivanje broja novih pojmova i činjenica
- Lingvističko i semantičko pojednostavljivanje
- Planiranje slijeda pomoću slika, pitanja, rečenica
- Vizualizacija sadržaja pomoću shema, kognitivnih mapa
- Uvođenje u postupak rada (zadaci, praktičan rad)
- Raščlanjivanje sadržaja na manje cjeline

2. POSTUPCI PODRŠKE U NASTAVNIM METODAMA: GOVORENJE:

- Primjerena glasnoća, tempo i izražajnost govora učitelja
- Preciznost, kratkoća davanja uputa, provjera razumijevanja
- Jednostavne, kratke rečenice, s učeniku razumljivim riječima
- Popratni verbalni opisi u primjeni vizualizacije
- Poticanje učenikova govorenja dodatnim i pomoćnim pitanjima
- Češća provjera razumijevanja slušanog, gledanog
- Poticajna pitanja usmjerenog tipa

ČITANJE:

- Čitanje kraćih jednostavnih tekstova, uz provjeru razumijevanja
- Čitanje po kraćim cjelinama (odlomak, dio lektire)
- Glasno čitanje učitelja pri zapisivanju na ploču

PISANJE:

- Planiranje pismenog odgovaranja na usmena pitanja
- Dopustiti pisanje velikim tiskanim slovima
- Uporaba velikih natpisa, povećanih razmaka između riječi i redaka
- Česta primjena demonstracije i praktičnog rada
- Jednostavni slikovni prikazi, usmjereni na bitno, bez detalja
- Kontrastna pozadina
- Motivirajući predmeti i igračke
- Snimljena predavanja za ponavljanje i učenje ako postoje veće teškoće
- Snimljene verzije udžbenika ili lektira
- Pisane kopije predavanja
- Građa lagana za čitanje (ili tekstovi podijeljeni na odlomke)
- Tekstovi s označenim ključnim dijelovima
- Tekst s podebljanim (bold) ili istaknutim slovima (marker) i brojkama
- Tekstovi pisani fontom slova pt 12-14
- Sažetak za samostalno učenje

3. POSTUPCI PRILAGODBE U POSTAVLJANJU ZAHTJEVA:

SAMOSTALNOST:

- Čitanje teksta, zadataka druge osobe umjesto učenika s izrazitim teškoćama
- Usmjeravanje pažnje pri samostalnom radu
- Pravovremeno obraćanje pozornosti na izmjenu aktivnosti
- Pružanje modela rada (zadaci, praktičan rad)
- Rad prema slikovnom rasporedu

VRIJEME:

- Produljeno vrijeme za rješavanje zadatka

NAČIN RADA (količina, težina, razumljivost i preglednost zadatka):

- Provjeriti razumijevanje upute i zadatka

- Usmjeravanje na preglednost i čitkost napisanog
- Pojedinačno zadavanje zadataka
- Zadaci za dopunjavanje ili zaokruživanje točnih odgovora
- Zadaci s jasnom strukturom i određenim redoslijedom obavljanja zadataka
- Primjena zadataka s manje pisanja (slike, sheme, umne mape)
- Izmjena zadataka po načelu lakši-teži-lakši
- Raščlanjivanje složenih zadataka na jednostavnije

VJEŽBANJE I PONAVLJANJE:

- Višekratno vježbanje i ponavljanje manjih cjelina
- Vježbanje i ponavljanje s istim predmetima

AKTIVNOST:

- Analitički plan rada – redoslijed, trajanje aktivnosti
- Zajedničko planiranje rada s učenicom
- Češće promjene aktivnosti
- Provođenje vježba prostorne orijentacije
- Jednostavno uređen i ne pretrpan prostor
- Odlaganje i držanje pribora na istom, dostupnom mjestu
- Obavijest o promjeni predmeta i osoba u prostoru
- Sjedenje učenika u blizini učitelja

PRILAGODBE U PROSTORU:

- Upoznavanje s rasporedom prostorija u školi
- Izbjegavanje izvora buke
- Izbjegavanje podražaja (vrata, prozori)
- Isticanje obavijesti na vidnom mjestu u razredu
- Namještenost prostora za nesmetano kretanje
- Jasno istaknuta razredna pravila
- Istaknuti prikaz lekcija koje će se obrađivati
- Vizualizirani raspored dnevnih aktivnosti (slijed slika)
- Ustaljeno mjesto sjedenja
- Označeno mjesto sjedenja
- Tiho mjesto za odmor (osamu) u razredu
- Označiti pribor učenika
- Ograničiti područje za rad i igru
- Složiti pribor uvijek jednako

- Poticanje emocionalno-socijalnih odnosa
- Sjedenje s vršnjakom bez teškoća i primanje pomoći
- Ne dopustiti zadirkivanje vršnjaka
- Jasna pravila u razredu i jasne granice
- Uključivanje učenika u sve aktivnosti na njemu dostižan način
- Unaprijed jasno odrediti posljedice određenog ponašanja
- Poučavati kompenzirajućem, primjerenijem ponašanju

4. POSTUPCI PODRŠKE U NAČINIMA PROVOĐENJA PROVJERE:

NAČIN PROVOĐENJA PROVJERE

- Sustavno praćenje rada/napretka učenika, ispitivanje ili testiranje učenika
- Provjera sadržaja po manjim cjelinama
- Bez podcrtavanja pogrešaka u radu
- Najava što i kad treba odgovarati
- Zadati učenje unaprijed za sadržaje koji će se provjeravati
- Više vrednovati sadržaj, ne gramatičke pogreške ili rukopis
- Pomoć u uočavanju pogrešaka tijekom rada
- Uvažiti postupak prilagodbe primijenjene u poučavanju

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POSTUPCI PODRŠKE ZA UČENIKE S **ADHD-om**

1. POSTUPCI PODRŠKE U SADRŽAJNIM ELEMENTIMA UČENJA:

- Isticanje bitnog na razne načine (ključni dijelovi, pravila, definicije)
- Vidno predočavanje ključnih činjenica
- Sažimanje sadržaja za poučavanje i učenje
- Vizualizacija sadržaja pomoću shema, kognitivnih mapa
- Raščlanjivanje sadržaja na manje cjeline

2. POSTUPCI PODRŠKE U NASTAVNIM METODAMA: GOVORENJE:

- Primjerena glasnoća, tempo i izražajnost govora učitelja
- Preciznost, kratkoća davanja uputa, provjera razumijevanja
- Jednostavne, kratke rečenice, s učeniku razumljivim riječima
- Češća provjera razumijevanja slušanog, gledanog

ČITANJE:

- Čitanje po kraćim cjelinama (odlomak, dio lektire)

PISANJE:

- Česta primjena demonstracije i praktičnog rada
- Motivirajući predmeti i igračke
- Snimljena predavanja za ponavljanje i učenje ako postoje veće teškoće
- Tekstovi s označenim ključnim dijelovima
- Tekst s podebljanim (bold) ili istaknutim slovima (marker) i brojkama
- Tekstovi pisani fontom slova pt 12-14
- Sažetak za samostalno učenje
- Liste dnevnih zadataka

3. POSTUPCI PRILAGODBE U POSTAVLJANJU ZAHTJEVA:

SAMOSTALNOST:

- Usmjeravanje pažnje pri samostalnom radu
- Pravovremeno obraćanje pozornosti na izmjenu aktivnosti

VRIJEME:

- Produljeno vrijeme za rješavanje zadatka

NAČIN RADA (količina, težina, razumljivost i preglednost zadatka):

- Provjeriti razumijevanje upute i zadatka
- Složene upute razložiti na više jednostavnih
- Usmjeravanje na preglednost i čitkost napisanog
- Pojedinačno zadavanje zadataka
- Zadaci za dopunjavanje ili zaokruživanje točnih odgovora
- Zadaci s jasnom strukturom i određenim redoslijedom obavljanja zadataka
- Primjena zadataka s manje pisanja (slike, sheme, umne mape)

- Izmjena zadataka po načelu lakši-teži-lakši

VJEŽBANJE I PONAVLJANJE:

- Višekratno vježbanje i ponavljanje manjih cjelina

AKTIVNOST:

- Zajedničko planiranje rada s učenikom
- Češće promjene aktivnosti
- Jednostavno uređen i ne pretrpan prostor
- Sjedenje učenika u blizini učitelja

PRILAGODBE U PROSTORU:

- Izbjegavanje izvora buke
- Izbjegavanje podražaja (vrata, prozori)
- Razmještene klupe klasično u redovima
- Jasno istaknuta razredna pravila
- Istaknuti prikaz lekcija koje će se obrađivati
- Ustaljeno mjesto sjedenja
- Tiho mjesto za odmor (osamu) u razredu
- Poticanje emocionalno-socijalnih odnosa
- Primjena verbalne pohvale, ohrabrivanja
- Sjedenje s vršnjakom bez teškoća i primanje pomoći
- Što manje javno upozoravati učenika na pogreške
- Ne dopustiti zadirkivanje vršnjaka
- Jasna pravila u razredu i jasne granice
- Uključivanje učenika u sve aktivnosti na njemu dostižan način
- Unaprijed jasno odrediti posljedice određenog ponašanja

4. POSTUPCI PODRŠKE U NAČINIMA PROVOĐENJA PROVJERE:

NAČIN PROVOĐENJA PROVJERE

- Sustavno praćenje rada/napretka učenika, ispitivanje ili testiranje učenika
- Provjera sadržaja po manjim cjelinama
- Češće usmene provjere
- Najava što i kad treba odgovarati
- Više vrednovati sadržaj, ne gramatičke pogreške ili rukopis

- Uvažiti postupak prilagodbe primijenjene u poučavanju

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POSTUPCI PODRŠKE ZA UČENIKE SA SNIŽENIM INTELEKTUALNIM SPOSOBNOSTIMA

1. POSTUPCI PODRŠKE U SADRŽAJNIM ELEMENTIMA UČENJA:

- Smanjivanje količine novih pojmova i činjenica
- Raščlanjivanje složenih pojmova i obrada po sastavnicama
- Stupnjevito perceptivno potkrepljenje istog sadržaja
- Isticanje bitnog na razne načine (ključni dijelovi, pravila, definicije)
- Vidno predočavanje ključnih činjenica
- Sažimanje sadržaja za poučavanje i učenje
- Smanjivanje broja novih pojmova i činjenica
- Lingvističko i semantičko pojednostavljivanje
- Planiranje slijeda pomoću slika, pitanja, rečenica
- Vizualizacija sadržaja pomoću shema, kognitivnih mapa
- Uvođenje u postupak rada (zadaci, praktičan rad)
- Raščlanjivanje sadržaja na manje cjeline

2. POSTUPCI PODRŠKE U NASTAVNIM METODAMA: GOVORENJE:

- Primjerena glasnoća, tempo i izražajnost govora učitelja
- Preciznost, kratkoća davanja uputa, provjera razumijevanja
- Jednostavne, kratke rečenice, s učeniku razumljivim riječima
- Poticanje učenikova govorenja dodatnim i pomoćnim pitanjima
- Češća provjera razumijevanja slušanog, gledanog
- Poticajna pitanja usmjerenog tipa

ČITANJE:

- Čitanje kraćih jednostavnih tekstova, uz provjeru razumijevanja

- Čitanje po kraćim cjelinama (odlomak, dio lektire)

PISANJE:

- Označavanje dijelova na ploči koje učenik treba prepisati
- Usmjerenje na pisanje svake rečenice u novi redak
- Poticanje pisanja sa zadanim odrednicama (slike, pitanja)
- Omogućiti pisanje po modelu ili vođeni sastavak
- Dopustiti pisanje velikim tiskanim slovima
- Uporaba velikih, jednostavnih i podebljanih slova
- Česta primjena demonstracije i praktičnog rada
- Jednostavni slikovni prikazi, usmjereni na bitno, bez detalja
- Motivirajući predmeti i igračke
- Uporaba kalkulatora
- Građa lagana za čitanje (ili tekstovi podijeljeni na odlomke)
- Tekstovi s označenim ključnim dijelovima
- Tekstovi s brojčano označenim ili razdvojenim odlomcima
- Tekstovi pisani fontom slova pt 12-14
- Tekstovi s većim razmacima između riječi i redaka
- Tekstovi bez kosih slova, ppcodcertanih naslova ili nizova riječi
- Sažetak za samostalno učenje
- Upotreba mat papira za pisanje umjesto sjajnoga bijelog

3. POSTUPCI PRILAGODBE U POSTAVLJANJU ZAHTJEVA:

SAMOSTALNOST:

- Čitanje teksta, zadataka druge osobe umjesto učenika s izrazitim teškoćama
- Izvođenje rada po napatku učenika (skiciranje, crtanje, pisanje i sl.) po potrebi
- Usmjerenje pažnje pri samostalnom radu
- Pravovremeno obraćanje pozornosti na izmjenu aktivnosti
- Pružanje modela rada (zadaci, praktičan rad)

VRIJEME:

- Produljeno vrijeme za rješavanje zadatka

NAČIN RADA (količina, težina, razumljivost i preglednost zadatka):

- Provjeriti razumijevanje upute i zadatka
- Usmjeravanje na preglednost i čitkost napisanog
- Pojedinačno zadavanje zadataka
- Zadaci za dopunjavanje ili zaokruživanje točnih odgovora
- Zadaci s jasnom strukturom i određenim redoslijedom obavljanja zadataka
- Raščlanjivanje rješavanja pismenih zadataka po fazama (koracima) primjena zadataka s manje pisanja (slike, sheme, umne mape)
- Izmjena zadataka po načelu lakši-teži-lakši
- Raščlanjivanje složenih zadataka na jednostavnije

VJEŽBANJE I PONAVLJANJE:

- Višekratno vježbanje i ponavljanje manjih cjelina

AKTIVNOST:

- Analitički plan rada – redoslijed, trajanje aktivnosti
- Zajedničko planiranje rada s učenicom
- Češće promjene aktivnosti
- Jednostavno uređen i ne pretrpan prostor

PRILAGODBE U PROSTORU:

- Poticanje emocionalno-socijalnih odnosa
- Primjena verbalne pohvale, ohrabrivanja
- Sjedenje s vršnjakom bez teškoća i primanje pomoći
- Što manje javno upozoravati učenika na pogreške
- Ne dopustiti zadirkivanje vršnjaka
- Jasna pravila u razredu i jasne granice
- Uključivanje učenika u sve aktivnosti na njemu dostižan način
- Unaprijed jasno odrediti posljedice određenog ponašanja

4. POSTUPCI PODRŠKE U NAČINIMA PROVOĐENJA PROVJERE:

NAČIN PROVOĐENJA PROVJERE

- Sustavno praćenje rada/napretka učenika, ispitivanje ili testiranje učenika
- Provjera sadržaja po manjim cjelinama
- Češća provjera ispravnosti uratka, a manjim brojem zadataka

- Najava što i kad treba odgovarati
- Zadati učenje unaprijed za sadržaje koji će se provjeravati
- Pomoć u uočavanju pogrešaka tijekom rada
- Uvažiti postupak prilagodbe primijenjene u poučavanju